

Reactie van ProRail B.V. op open consultatie van ontwerp Besluit en Regeling natuurbescherming

ProRail is beheerder van de hoofdspoorwegen en derhalve op grond van de aan haar verleende Beheerconcessie 2015 - 2025 belast met wijziging en aanleg van hoofdspoorweginfrastructuur. In dat kader realiseert ProRail jaarlijks projecten die ook implicaties kunnen hebben voor beschermde natuur. Deze projecten worden – voor zover hier een planologisch besluit voor noodzakelijk is – niet allemaal gerealiseerd op basis van een tracébesluit.

ProRail geeft u ten aanzien van het ontwerp Besluit natuurbescherming en de ontwerp Regeling natuurbescherming het volgende in overweging en is gaarne bereid haar reactie toe te lichten indien gewenst.

Ontwerp Besluit natuurbescherming

Op grond van de Wet natuurbescherming worden, indien geen tracébesluit wordt vastgesteld, bevoegdheden om onder andere vergunningen en ontheffingen te verlenen decentraal bij gedeputeerde of provinciale staten van de provincies in plaats van bij het Rijk belegd. Aangezien het onder omstandigheden gewenst kan zijn deze bevoegdheden op Rijksniveau te houden, biedt artikel 1.3 lid 1 van het ontwerp Besluit natuurbescherming de mogelijkheid een uitzondering te maken van deze decentrale bevoegdheidstoedeling.

In het genoemde artikel wordt in 1.3 lid 1 aanhef, onder a sub 1 verwezen naar – voor zover relevant voor ProRail - landelijke spoorwegen als bedoeld in artikel 1 van de Tracéwet. In dit artikel van de Tracéwet wordt een landelijke spoorweg gedefinieerd als 'een spoorweg van nationaal belang'. Welke spoorwegen dat precies zijn, is niet bepaald en criteria voor het bepalen van een nationaal belang zijn niet gegeven.

Om onduidelijkheid te voorkomen rond de bevoegdheidstoedeling onder de Wet natuurbescherming, geeft ProRail u in overweging om niet naar landelijke spoorwegen als bedoeld in artikel 1 van de Tracéwet te verwijzen, maar naar hoofdspoorwegen, zoals bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet. Daarvan is op grond van het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen wél precies duidelijk welke spoorwegen het betreft en het nationaal belang er van is een gegeven.

Op deze wijze is geborgd dat de bevoegdheid om een vergunning en/of ontheffing te verlenen van de betreffende verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming bij het Rijk ligt. En is het toepassingsbereik van de uitzondering waarin art. 1.3 van het ontwerp Besluit natuurbescherming in voorziet duidelijk, omdat er geen discussie kan ontstaan over de vraag of een project al dan niet van nationaal belang is. ProRail heeft dan te maken met één bevoegd gezag – namelijk de Minister van Economische Zaken - voor de projecten die zij uitvoert aan de hoofdspoorwegen. Dat leidt er tevens toe dat ProRail te maken krijgt met meer eenduidig beleid ten aanzien van vergunningen of ontheffingen voor ProRail, hetgeen het beheer van de hoofdspoorwegen en de bescherming van natuurwaarden vereenvoudigt en doelmatiger maakt.

Ontwerp Regeling natuurbescherming

In de ontwerp Regeling natuurbeheer wordt in artikel 2.4 lid 9 gesproken over spoorwegen in algemene zin en 'het spoorwegennet' als referentie voor de toename van stikstofdepositie in geval wijziging of uitbreiding van onder andere een spoorweg. Welke spoorwegen worden hier bedoeld: hoofdspoorwegen, lokale spoorwegen en/of bijzondere spoorwegen? Het gebruik van deze spoorwegen is niet eenduidig. Zo betreft het in geval van lokale spoorwegen in het

algemeen tramwegen en stadsspoorwegen, zoals metro's, terwijl op de hoofdspoorwegen internationaal, nationaal en regionaal personen- en goederenverkeer plaatsheeft.

ProRail is beheerder van de hoofdspoorwegen. De huidige redactie maakt geen onderscheid in de verschillende soorten spoorweginfrastructuur en leidt er toe dat het gebruik van al die soorten spoorwegen, hoewel van zeer verschillende aard, betrokken zou moeten worden in het kader van artikel 2.4 lid 9.

ProRail geeft u in overweging dit voorschrift te verduidelijken, door bijvoorbeeld en met name te verwijzen naar hoofdspoorwegen als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet.

Conclusie

Door zowel in de regeling als het besluit hoofdspoorwegen als uitgangspunt te nemen, wordt aangesloten bij het systeem en de terminologie zoals die onder de Omgevingswet gehanteerd gaat worden. Immers het instrument tracébesluit vervalt na inwerkingtreding van die wet, waarin ook de Wet natuurbescherming op zal gaan. In de Omgevingswet wordt dan ook niet gesproken over landelijke spoorwegen, maar over hoofdspoorwegen, of over spoorwegen met een nationaal belang, zodat uiteindelijk toch beoogd lijkt om de hoofdspoorwegen als aanknopingspunt te hanteren. ProRail stelt voor dat reeds in de voorliggende ontwerp regeling en besluit te doen.

Utrecht, 1 maart 2016

Namens ProRail B.V.,

D. van Bemmelen

G. van den Ende